

Cor agre

Carles Ribera / cribera@presencia.cat

Quatre llibres per a l'estiu

Com que aquest és l'últim article abans que la revista abaixi la persiana per vacances, us engaltaré algunes recomanacions perquè tingueu lectures per fer l'estiu més passador, lectures que no es limiten a articles com aquest sinó amb molta més consistència i pes. Especialment pesant, perquè supera les 600 pàgines, és *L'home del piolet* (Ara Llibres), una documentada biografia del misteriós Ramon Mercader, el barceloní assassí de Trotski, que signa el jove historiador Eduard Puigventós. Una obra densa i elaborada que no només ressegueix l'existència d'aquest comunista català sinó que per mitjà del relat d'aquesta vida ofereix dues biografies paral·leles no menys interessants, la de la mare de Mercader, Caritat, i la de la víctima de la trama, Lev Trotski. Una panoràmica sobre una de les ideologies, el comunisme, que va marcar les dècades centrals del segle XX. Tot això Puigventós ho fa acostant el lector al món dels espies, de la guerra bruta (si és que hi ha alguna guerra que es pu-

R. BUCH

gui qualificar de neta) i la contrainformació. Noms i històries que es desgranen amb un suport documental sòlid que no fa la lectura gens senzilla però a canvi de l'esforç enriqueix el lector.

Per combinar amb aquest llibre erudit podeu alternar amb *La noia del tren*, de Paula Hawkins, el supervendes de l'estiu que publica La Campana, una trama de misteri aparentment lleugera que va seduïnt l'espectador (espectador, sí, perquè es llegeix com una pel·lícula) en la història d'una dona alcoholitzada, acomplexada i atrapada per l'observació malaltissa i addictiva des de la finestra d'un vagó de tren. Com que aquests dos títols són peri-

llosament absorbents correu el risc que se us fonguin als ulls abans d'acabar les vacances. Per això, millor que us n'endugueu un parell més al sarró. El primer és un thriller que ve de les terres de ponent i que porta

el títol de *Mala lluna* i que combina la novel·la policíaca amb la (falsa) ciència-ficció i un costumisme modern que retrata el far west català més inhòspit i alhora més humà servit per un autor que debuta amb nota en el gènere, David Marín. I ja que ens hem capbussat al gènere negre, afegiu-hi *Escarabats* (Proa) del gran Jo Nesbo, la segona aventura d'un detectiu Harry Hole no tan negat en alcohol i molt menys atrocinat que en altres lliuraments de la sèrie, un personatge en construcció que es consolida en aquest volum. Quatre llibres d'estiu que no us faran pas passar la calor, llàstima, però que us calmaran la set lectora, això segur.

Quatre llibres per a aquest estiu que no us faran passar la calor però que us calmaran la set lectora

Caiguda lliure

Eva Vázquez / evazquez@presencia.cat

Dolços com oboès, verds com els prats

Es tenia al darrere, a la llibreria. Una parella jove, molt jove, voletejant d'un prestatge a l'altre, agafant-se la mà quan s'aturaven, fregant-se amb una suavitat elèctrica la vora de la samarreta tot passant. Ella semblava més gran que ell, estava almenys més formada: alta, ossuda, d'espatlles amples i cames fortes, caminava marcant les anques d'aquella manera que ho fan les noies núbils, com si arrossegessin un gran cansament sense motiu. El noi, en canvi, semblava tot just acabat de sortir de la pubertat; rectilini tot ell, d'una rigidesa llenyosa que l'entorpia, els pantalons curts

li deixaven al descobert cicatrius no gaire antigues de pati de col·legi. No feien nosa, no esvalotaven, al contrari de tants adolescents que, incòmodes als llocs que freqüenten els adults, s'exalten històricament per estrènyer el seu cercle de soledat. A la secció d'història, ell va dir: "Has vist això?", i això era un llibre beneït per la gràcia del seu tacte, alliberat de la renglera de llibres uniformats per participar d'una cerimònia de nuviatge. Els sentia passar les pàgines joiosos, i m'imaginava que els fulls escampaven una mena de polsim daurat mentre es comentaven l'un a l'altre el que hi llegien, com si compartissin un secret. Al seu voltant hi havia, en efecte, una mena de soledat que els protegia de la resta del món i ens relegava a tots els altres al paper de mers espectadors de la seva vida. Alguns llibres, fos quin fos el que haguessin escollit acariciar, són feliços quan cauen a les mans de certs lectors, vaig pen-

sar, i de cop em van venir al cap les nenes que pintava Balthus. Els seus quadres sempre m'han incomodat una mica, no per les nenes, tan sovint eixarrancades a propòsit perquè se'ls vegin les calcetes, sinó pel paternalisme feudal, tocat de misticisme, amb què s'hi referia com els seus "àngels pubescents". No feia falta aquest vel de pudor religiós per entendre el que representen, que és certament morbós sense arribar a ser pornogràfic. D'un "erotisme negligent", en deia Camus, més atent a la puresa que al crim. Amb les seves nimfes somnolentes, Balthus pretenia capturar la innocència abans no se'n vagi, però ja intuïa, com tots els que miràvem de reüll la parelleta absorta en el seu llibre, la imminència de la pèrdua, el fons abissal on quedarà sepultat el miracle, allà on segons Baudelaire "alguns perfums són tendres com la carn dels infants, dolços com oboès, verds com prats inefables".

Balthus pretenia capturar la innocència, però ja intuïa la imminència de la pèrdua, el fons abissal del miracle